

रत्नागिरी जिल्हयातील २५० प्रशिक्षणार्थींना कॉयरबोर्ड, अलेपी, केरळ येथे काथ्यापासून विविध वस्तू बनविण्याचे प्रशिक्षण देण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग,
शासन निर्णय क्र.मलिव-२०२३/प्र.क्र.१५७/उद्योग-६,(२)
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक : १४ डिसेंबर, २०२३.

संदर्भ :-

- १) शासन निर्णय क्र.मलिव-२०१८/प्र.क्र.१५/उद्योग-६, दि.१५/०२/२०१८.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र. क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२/०४/२०२३.
- ३) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.२६/प्रशा-१,दि.१७/४/२०२३.
- ४) महाराष्ट्र लघूद्योग विकास महामंडळ मर्यादित पत्र क्र.मलउविम/काथ्या/२०२३-२४/सीआर-१६९/५२५, दि.०४/१२/२०२३.

प्रस्तावना :-

राज्यातील कोकण विभागामध्ये उपलब्ध एकूण नारळाच्या सोडणांपैकी फक्त एक ते दोन टक्के सोडणांचा वापर हा प्रक्रिया करून काथ्याची विविध उत्पादने तयार करण्यासाठी होतो. उर्वरित सोडणांचा वापर इंधन म्हणून करण्यात येतो. काथ्या उद्योगासाठी नारळाची सोडणे ही मुख्य कच्चामाल असल्यामुळे राज्यामध्ये काथ्या उद्योगाच्या विकासासाठी जास्तीत जास्त सोडणांचा कच्चामाल म्हणून वापर होणे गरजेचे आहे.

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१५ फेब्रुवारी, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये काथ्या उद्योग धोरण-२०१८ ला शासन मान्यता देण्यात आली आहे. सदर धोरणानुसार तांत्रिक कौशल्य व उद्योजकता विकास कार्यक्रमांतर्गत प्रशिक्षण देण्याची बाब अंतर्भूत आहे. महाराष्ट्र लघूद्योग विकास महामंडळाला काथ्या उद्योग, प्रशिक्षण कार्यक्रम, बाजारपेठ विकास व विपणन या लेखाशिर्षाखाली रु.३५० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र लघूद्योग विकास महामंडळाला मंजूर अर्थसंकल्पित निधीच्या मर्यादित रत्नागिरी जिल्ह्यातील २५० प्रशिक्षणार्थींच्या प्रशिक्षण रु.४३ लक्ष एवढा निधी खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

रत्नागिरी जिल्हयातील २५० तरुण उद्योजक यांना कॉयरबोर्ड, अलेपी, केरळ येथे काथ्यापासून विविध वस्तू बनविण्याचे १० दिवसांचे प्रशिक्षण देण्यासाठी रु.४३ लक्ष (अक्षरी त्रेचाळीस लक्ष मात्र) एवढा निधी खर्च करण्यास या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

रत्नागिरी जिल्हयातील २५० प्रशिक्षणार्थींना कॉयरबोर्ड, अलेपी, केरळ येथे एकूण ३५ प्रशिक्षण कार्यक्रमांचा समावेश असलेले १० दिवसांचे प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. त्याकरीता कॉयरबोर्ड यांनी प्रती प्रक्षिणार्थी प्रशिक्षण फी रु.१०००/- (वस्तू व सेवा शुल्क अतिरिक्त) निश्चित केली आहे. सदर प्रशिक्षण देण्याची सोय कॉयरबोर्ड कॉम्प्लेक्स कलवूर (Kalavoor) येथे आहे. सदर २५० प्रशिक्षणार्थींच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरीता अंदाजित खर्चाचा तपशिल परिशिष्ट-१ प्रमाणे असेल.

या योजनेकरीता विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, मुंबई यांच्या कार्यालयातील लेखा अधिकारी हे आहरण व संवितरण अधिकारी आहेत. या योजनेसाठी करण्यात येणारा खर्च हा “मागणी क्रमांक के-७, २८५१ ग्रामोद्योग व लघूउद्योग, १०६ काथ्या उद्योग विकास, (०१)(०१) काथ्या उद्योग धोरण-२०१८ अंतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रम, बाजारपेठ विकास व विपणन या करीता सहाय्यक अनुदान (कार्यक्रम) (२८५१ ६६३६) ३१-सहाय्यक अनुदाने(वेतनेतर)” या लेखाशिर्षखाली टाकण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३१२१४१४४४१८३८१० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शामकांत सोनवणे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
- ६) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवायलय, विधान भवन, मुंबई
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
- ८) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवायलय, विधान भवन, मुंबई
- ९) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १०) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११) विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई-३२
- १२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघूउद्योग विकास महामंडळ, मुंबई.
- १३) महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, जिल्हा (सर्व)
- १४) निवड नस्ती (उद्योग विभाग -६)

परिशिष्ट -१

रत्नागिरी जिल्ह्यातील २५० प्रशिक्षणार्थीच्या कॉयरबोर्ड, अलेपी, केरळ येथिल प्रशिक्षणासाठी येणा-या खर्चाचा तपशिल

अ. क्र.	तपशील	अंदाजित खर्च रुपयात
१	रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग ते अलेपी ते कुडाळ २५० प्रशिक्षणार्थीचा रेल्वे प्रवास खर्च (Second Class Sleeper) प्रती प्रशिक्षणार्थी रु.१२००/- याप्रमाणे	३,००,०००/-
२	२५० प्रशिक्षणार्थीच्या २ वेळच्या चहा, नाष्टा व भोजनाचा खर्च प्रती प्रशिक्षणार्थी रु.५००/- याप्रमाणे १० दिवसांच्या कालावधीकरीता. प्रशिक्षण ठिकाणी महिलांच्या निवासाची सोय अत्यल्प प्रमाणात असल्याने तसेच कॉयरबोर्ड यांचेकडून विविध प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे वेळोवेळी आयोजन करण्यात येत असल्याने, महामंडळाच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमावेळी कॉयरबोर्ड यांचेकडून निवासाची व्यवस्था होईल की नाही, याबाबत शाश्वती नाही. महामंडळामार्फत महिला व पुरुष या दोन्ही प्रशिक्षणार्थीची निवड करण्यात येणार असल्यामुळे निवासाकरीता येणारा अंदाजित खर्च प्रस्तावित करण्यात आला आहे.	१२,५०,०००/-
३	प्रशिक्षणार्थीना प्रशिक्षण कालावधीमध्ये कॉयरबोर्ड यांचे गेस्ट हाऊस उपलब्ध न झाल्यास, प्रशिक्षणार्थी तसेच कार्यालयीन प्रतिनिधी यांच्याकरीता निवासाची सोय लॉजिंगमध्ये करावी लागेल त्याकरीता प्रती प्रशिक्षणार्थी रु.१०००/- प्रमाणे २५० प्रशिक्षणार्थीकरीता १० दिवसांच्या कालावधीकरीता येणारा अपेक्षित खर्च	२५,००,०००/-
४	कॉयरबोर्ड यांचे २५० प्रशिक्षणार्थीकरीता प्रती रु.१०००/- याप्रमाणे प्रशिक्षण फी (वस्तू व सेवा शुल्क अतिरिक्त)	२,५०,०००/-
	एकूण अपेक्षित प्रशिक्षण खर्च रु.	४३,००,०००/-

(शामकांत सोनवणे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन